

(/users/maria-guldager-rasmussen)

**Af Maria Guldager
Rasmussen
(/users/maria-guldager-rasmussen)**

Skribent
22 Apr. 14

ANMELDELSE

HERRE OG TJENER AF LEV TOLSTOJ (/ANMELDELSER/HERRE-OG-TJENER-AF- LEV-TOLSTOJ)

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/herre-og-tjener-af-lev-tolstoj&title=Herre%20og%20tjener%20af%20Lev%20Tolstoj)

[u=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/herre-og-tjener-af-](http://litteratursiden.dk/anmeldelser/herre-og-tjener-af-lev-tolstoj&title=Herre og tjener af Lev Tolstoj)

[lev-tolstoj&title=Herre og tjener af Lev Tolstoj\)](http://litteratursiden.dk/anmeldelser/herre-og-tjener-af-lev-tolstoj&title=Herre og tjener af Lev Tolstoj)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/herre-og-tjener-0%23comment-form) eller opret en konto (/user/register?destination=/boeger/herre-og-tjener-0%23comment-form) for at skrive kommentarer

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/herre-og-tjener-af-lev-tolstoj&status=Herre%20og%20tjener%20af%20Lev%20Tolstoj)

[url=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/herre-og-tjener-af-lev-](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/herre-og-tjener-af-lev-tolstoj&status=Herre og tjener af Lev Tolstoj)

[tolstoj&status=Herre og tjener af Lev](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/herre-og-tjener-af-lev-tolstoj&status=Herre og tjener af Lev Tolstoj)

[tolstoj+http://litteratursiden.dk/anmeldelser/herre-og-tjener-af-lev-tolstoj\)](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratursiden.dk/anmeldelser/herre-og-tjener-af-lev-tolstoj&status=Herre og tjener af Lev Tolstoj)

LEV TOLSTOJ

Herre og tjener

BT

Den rige købmand Vasili må revurdere sit livssyn, da han strander i en snestorm sammen med sin tjener Nikita. Lille roman om det vigtige i livet.

Først i det øjeblik døden ånder (hvis den altså gør det – hvem ved?) os i nakken, vil det vise sig, hvem vi virkelig er, og hvad vi virkelig står for. Og hvad kan man så bruge dét til, hvis man alligevel er på vej væk herfra? Jo, man kan, hvis man er heldig, bruge det til at træde over på den anden side med ro i sindet. Eller sagt med andre ord: Man kan måske komme overens med døden og møde den med værdighed.

Slige lomme filosofiske betragtninger er udsprunget af mødet med den lille, netop genudgivne, roman *Herre og tjener* af Lev Tolstoj. Tolstoj, som primært er lagret i litteraturhistorien for sine to mastodont-værker *Krig og fred* (1864-69) og *Anna Karenina* (1873-76), havde i sin tid visse religiøse kvababelser, som endte med at føre ham frem til et kristent menneskesyn. Og i forlængelse heraf beskæftigede han sig – både i sit forfatterskab og som person – med at indkredse det væsentlige her i tilværelsen. *Herre og tjener* er et billede herpå.

Det var en mørk og stormfuld aften... Nej, disse ord rækker ikke. Husk på, at vi er i Rusland, hvor sneen vælter ned i kaskader, hvor vinden er koldere og vildere, end man overhovedet kan forestille sig, og hvor hele scenariet er garneret med ulvehyl i det fjerne. Sådant en aften kører den velstillede købmand Vasili og hans ejegode, men til tider fordrukne, tjener Nikita ud på en farefuld færd, som skal sikre Vasili retten til at købe et stykke skov, inden andre kommer ham i forkøbet. På trods af al sund fornuft (dén råder nemlig ikke, når man er opslugt af begær efter jordisk gods) insisterer Vasili på, at turen skal gennemføres, selvom både Nikita og de folk, de møder på deres vej, fraråder det. Vasili er ham, der bestemmer, og han er drevet af sin grådighed.

Men russiske vintre skal man ikke spøge med, og Vasili og Nikita kører både vild og fast. Natten er faldet på, al orientering er umulig, og både de to mænd samt hesten er stivfrosne. Der er intet at gøre: De må blive, hvor de er – midt i snestormen – og sætte deres lid til, at de overlever natten. Vasili har lagt sig på slæden og ligger i begyndelsen og luner sig ved sin økonomiske succes. Han tænker på alt, hvad han ejer – men gad vide om disse tanker alene kan holde ham varm natten igennem? Selvfølgelig ikke.... Og dét er netop Tolstojs pointe!

Tiden går for langsomt, og Vasili indhentes af en angst, han aldrig tidligere har mødt. Men gennem denne angst bliver han bekendt med livets væsentlige sider og værdier, som naturligvis intet har at gøre med hverken gods eller guld. Vasili møder erkendelsen – og det er den, jeg forsøgte at indkredse indledningsvis. Titlen refererer selvfølgelig i første omgang til Vasili og Nikita, men i forholdet til Gud er jo selv den magtfulde Vasili også en tjener. En tjener, der møder sin herre. Det er både tankevækkende og lærerig læsning.

Originally published by Maria Guldager Rasmussen, Litteratursiden.

Internal links

Krig og fred af Lev Tolstoj (/anmeldelser/krig-og-fred-af-lev-tolstoj)

Bøger af Lev Tolstoj

